

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

07 ऑक्टोबर 2023

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

दिल्ली AQI झाला 'खराब'

संदर्भ

अलीकडेच राष्ट्रीय राजधानी (NCR) क्षेत्रामध्ये श्रेणीबद्ध प्रतिसाद कृती योजना (GRAP) चा टप्पा 1 लागू करण्यात आला.

त्याचा एअर क्वालिटी इंडेक्स (AQI) खराब श्रेणीत घसरला आहे.

श्रेणीबद्ध प्रतिसाद कृती योजना:

- हवेची गुणवत्ता बिघडण्यापासून रोखण्यासाठी हा **आपत्कालीन उपायांचा** एक संच आहे.
- GRAP प्रथम जानेवारी 2017 मध्ये **पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालयाने अधिसूचित** केले होते.
- **कमिशन फॉर एअर क्वालिटी मॅनेजमेंट (CAQM)** ने GRAP कार्यान्वित करण्यासाठी एक उपसमिती स्थापन केली आहे.
- हवेच्या गुणवत्तेनुसार GRAP ची **चार** टप्प्यात विभागणी केली जाते
- टप्पा-1 ते टप्पा-4 या टप्प्यांतर्गत केलेल्या उपाययोजना आहेत. **स्टेज -4** सर्वात गंभीर आहे.

Adda247

Maharashtra
ka mahapack

Live classes, Test series
Recorded videos, E-books

MPSC (राज्यसेवा) MPSC (संयुक्त) महाराष्ट्र पोलीस
तलाठी, वनरक्षक, कृषी विभाग महानगर पालिका नगर
परिषद, जिल्हा परिषद, SSC & ALL OTHER STATE
EXAM

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

हवा गुणवत्ता निर्देशांक (AQI)

बदल

- केंद्र सरकारने 2014 मध्ये ते सुरू केले होते.
- स्वच्छ भारत मोहिमेचा एक भाग म्हणून हे सुरू करण्यात आले.
- AQI विविध प्रदूषकांच्या जटिल हवेच्या गुणवत्तेचा डेटा एकाच संख्येत (इंडेक्स व्हॅल्यू), नामकरण आणि रंगात बदलतो.
- मोजलेल्या प्रदूषकांमध्ये हे समाविष्ट आहे-
  1. पीएम 10
  2. पीएम 2.5
  3. नायट्रोजन डायऑक्साइड
  4. ओझोन
  5. कार्बन मोनोऑक्साइड
  6. सल्फर डाय ऑक्साइड
  7. अमोनिया
- कलर-कोडेड AQI इंडेक्स जनतेला आणि सरकारला हवेची स्थिती समजण्यास मदत करतो.
- 0-50 ही चांगली श्रेणी आहे जी ग्रीनद्वारे दर्शविली जाते
- 401-500 ही एक गंभीर श्रेणी आहे जी गडद लाल द्वारे दर्शविली जाते, ती निरोगी लोकांवर परिणाम करते आणि गंभीरपणे परिणाम करते. ज्यांना विद्यमान आजार आहे.

बातमीतील व्यक्ती: बबलू लोईतोंगबम.

संदर्भ

युनायटेड नेशन्स ह्युमन राइट्स कौन्सिल (UNHRC) ने अलीकडेच हस्तक्षेप केला आहे आणि अधिकाऱ्यांना मणिपूरस्थित मानवाधिकार कार्यकर्त्यांच्या कुटुंबाचे संरक्षण करण्याचे आवाहन केले आहे.

मुख्य तथ्ये

- बबलू लोईतोंगबम हे मणिपूरमधील मानवाधिकार कार्यकर्ते आहेत.
- मैतेई गटावर टीका केल्यामुळे त्यांच्या घरावर हल्ला करण्यात आला
- ते वकील, मानववंशशास्त्रज्ञ आणि आंतरराष्ट्रीय ख्यातीचे मानवाधिकार कार्यकर्ते आहेत.
- तो मैतेई समाजाचा आहे.
- बबलू लोईतोंगबम हे २० वर्षांहून अधिक काळ ईशान्य भारतात मानवी हक्कांचे संरक्षण करण्यासाठी कार्यरत आहेत.
- बबलूने मानवाधिकार अभ्यासक्रम तयार केला आहे.
- अभ्यासक्रमाद्वारे तो प्रदेशातील वाढत्या मानवी हक्कांच्या आव्हानांविरुद्ध नवीन मार्गांनी संघटित होण्यासाठी पारंपारिक गाव संस्थांना तयार करतो.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

युनायटेड नेशन्स ह्युमन राइट्स कौन्सिल
(UNHRC)

बद्दल

- 15 मार्च 2006 रोजी युनायटेड नेशन्स जनरल असेंब्लीद्वारे परिषदेची स्थापना करण्यात आली.
- संयुक्त राष्ट्रांच्या मानवाधिकार आयोगाची जागा घेण्यासाठी त्याची स्थापना करण्यात आली
- ही संयुक्त राष्ट्रांची संस्था आहे.
- जगभरातील मानवी हक्कांचा प्रचार आणि संरक्षण करणे हे त्याचे ध्येय आहे
- परिषदेचे 47 सदस्य प्रादेशिक गटाच्या आधारावर तीन वर्षासाठी निवडले जातात.
- परिषदेचे मुख्यालय जिनिव्हा, स्वित्झर्लंड येथे आहे.

हवामान बदलामुळे पाच पैकी दोन
उभयचर प्राणी नामशेष होण्याच्या
धोक्याचा सामना करत आहेत: अभ्यास

संदर्भ

एका नवीन पेपरमध्ये असे आढळून आले आहे की जगभरातील सरपटणाऱ्या प्राण्यांसाठी (बेडूक, सॅलमॅंडर आणि सेसिलियन) हवामानातील बदल हा सर्वात मोठा धोका म्हणून उदयास येत आहे.

मुख्य तथ्ये

- हा अभ्यास उभयचर लाल यादी प्राधिकरनाने समन्वित केलेल्या दुसऱ्या जागतिक उभयचर मूल्यांकनावर आधारित आहे.
- उभयचर लाल यादी प्राधिकरण ही इंटरनॅशनल युनियन फॉर कॉन्झर्व्हेशन ऑफ नेचरज स्पीसीज सर्व्हायव्हल कमिशनच्या उभयचर स्पेशलिस्ट ग्रुपची एक शाखा आहे.
- हे रे:वाइल्ड, वन्यजीव संरक्षण गटाद्वारे व्यवस्थापित केले जाते.
- आसाम-आधारित जैवविविधता संवर्धन संस्था, आरण्यक आणि इतर भारतीय संस्थांमधील शास्त्रज्ञ आणि संशोधकांसह जगभरातील 1,000 हून अधिक तज्ञांनी त्यांच्या डेटा आणि कौशल्याचे योगदान दिले.
- हा डेटा IUCN च्या धोकादायक प्रजातींच्या रेड लिस्टवर प्रकाशित केला जाईल.

तुम्हाला माहित आहे का?

उभयचरांसाठी हवामानातील बदल आणि निवासस्थानाचा नाश हा सर्वात मोठा धोका आहे कारण ते त्यांच्या वातावरणातील बदलांबद्दल विशेषतः संवेदनशील असतात.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

MPC बेंचमार्क व्याजदर अपरिवर्तित ठेवते

संदर्भ

चलनविषयक धोरण समिती उच्च चलनवाढीच्या दरामध्ये पॉलिसी रेपो दर 6.50% वर अपरिवर्तित ठेवण्याचा निर्णय घेते.

मुख्य तथ्ये

- RBI ने 2023-24 साठी GDP वाढ 6.5% आणि चालू आर्थिक वर्षासाठी सरासरी CPI महागाई 5.4% राहण्याचा अंदाज वर्तवला आहे.
- एकूणच महागाईचा दृष्टीकोन अनिश्चिततेने ढग झाला होता ज्यात प्रमुख पिकांसाठी खरीप पेरणीत घट समाविष्ट होती.

चलनविषयक धोरण समिती (MPC)

- चलनविषयक धोरण समिती (MPC) रेपो, रिव्हर्स रेपो यांसारख्या प्रमुख व्याजदरांवर निर्णय घेते.
- यात सहा सदस्य आहेत - तीन केंद्रीय बँक अधिकारी आणि तीन सरकारी नामनिर्देशित - RBI गव्हर्नरच्या नेतृत्वाखाली.
- देशातील प्रमुख धोरण दर (व्याजदर) निश्चित करण्याची जबाबदारी त्याची आहे.
- एमपीसी चलनवाढ रोखण्याचा प्रयत्न करते आणि त्यानुसार व्याजदरांवर प्रभाव टाकण्यासाठी आर्थिक धोरण उपाय तयार करते.

New Launch

Bilingual

Maharashtra

Test Mate

MPSC | Saral Seva |
Talathi & Others

600+ Total Tests

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

RBI डेबिट किंवा क्रेडिटचे टोकनीकरण
करण्यास परवानगी देते

संदर्भ

ऑनलाइन व्यवहार सुरक्षित करण्यासाठी, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (RBI) ने बँकांना डेबिट किंवा क्रेडिट कार्डांना "टोकनाइज" करण्याची परवानगी देण्याचा प्रस्ताव दिला.

कार्ड-ऑन-फाइल टोकनायझेशन (CoF)

- टोकनायझेशन ही एक प्रक्रिया आहे ज्याद्वारे कार्ड तपशील एका अद्वितीय टोकन किंवा कोडने बदलले जातात.
- हे संवेदनशील तपशील उघड न करता ऑनलाइन खरेदी करण्यास अनुमती देते.
- 1 ऑक्टोबर 2022 पासून कार्ड-ऑन-फाइल टोकनायझेशन (COFT) सेवा सुरू होतील.
- प्रणाली अंतर्गत, व्यापाऱ्यांना ऑनलाइन व्यवहारांवर प्रक्रिया करण्यासाठी तुमचा कार्ड क्रमांक, CVV आणि कालबाह्यता तारीख साठवण्याची परवानगी दिली जाणार नाही.
- व्यापाऱ्यांनी सेव्ह केलेले कोणतेही विद्यमान तपशील हटवले जातील.
- हा नियम सर्व डेबिट आणि क्रेडिट कार्डांना लागू आहे.
- कार्ड टोकन झाल्यावर या टोकन तपशीलांचा वापर व्यवहारांवर प्रक्रिया करण्यासाठी वास्तविक कार्ड क्रमांकाऐवजी ऑनलाइन पेमेंट सुरू करण्यासाठी केला जाईल.
- ग्राहकाला शेवटचे ४ अंक आणि बँकेच्या नावाने त्याचा कार्ड क्रमांक ओळखता येईल.
- टोकन कार्डवरून किती व्यवहार करता येतील याची मर्यादा नाही.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

अणु चाचणी करार

संदर्भ

रशियन कायदा निर्मात्यांनी माहिती दिली आहे की ते जागतिक अणु चाचणी बंदीची मान्यता रद्द करण्याचा विचार करू शकतात.

मुख्य तथ्ये

- रशियाचे अध्यक्ष व्लादिमीर पुतिन यांनी **आण्विक चाचण्यांवर बंदी घालणाऱ्या आंतरराष्ट्रीय कराराची मान्यता रद्द करण्याचा** विचार करण्याच्या चेतावणीनंतर हे विधान आले आहे कारण युनायटेड स्टेट्सने कधीही मान्यता दिली नाही.

सर्वसमावेशक अणु-चाचणी-बंदी करार (CTBT)

- हा एक **जागतिक करार** आहे जो जगभरातील सर्व प्रकारच्या **आण्विक चाचणी स्फोटांना प्रतिबंधित** करतो.
- 1994 मध्ये जिनिव्हा येथे झालेल्या निःशस्त्रीकरण परिषदेत** या करारावर चर्चा करण्यात आली.
- हा करार नंतर संयुक्त राष्ट्रांच्या आमसभेने स्वीकारला.
- हा करार 1996 मध्ये स्वाक्षरीसाठी खुला करण्यात आला होता आणि त्यानंतर **184 देशांनी त्याला मान्यता दिली आहे.**
- भारत या करारावर स्वाक्षरी करणाऱ्यांपैकी एक नाही.**

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.